ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 27.9.2023 г.
COM(2023) 569 final

2023/0345 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЪВЕТА

за отмяна на Решение за изпълнение (ЕС) 2022/2459 на Съвета за прилагане на увеличена визова такса по отношение на Гамбия

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

В съответствие с член 25а, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 810/2009 („Визовия кодекс“)[1] Комисията редовно извършва оценка на сътрудничеството на трети държави в областта на обратното приемане и докладва на Съвета най-малко веднъж годишно.

Въз основа на годишната оценка на сътрудничеството за 2019 г. и като взе предвид стъпките, предприети от Комисията за подобряване на степента на сътрудничество на съответната трета държава в областта на обратното приемане и цялостните отношения на Съюза със съответната трета държава, Комисията стигна до заключението, че Гамбия не е оказала достатъчно съдействие и следователно е необходимо да се предприемат действия. На 15 юли 2021 г., в съответствие с член 25а, параграф 5, буква а) от Визовия кодекс, Комисията прие предложение за решение за изпълнение на Съвета за спиране на прилагането на разпоредбите на член 14, параграф 6, буква б), член 16, параграф 5, член 23, параграф 1 и член 24, параграфи 2 и 2в от Визовия кодекс по отношение на гражданите на Гамбия. На 7 октомври 2021 г. Съветът прие Решение за изпълнение (ЕС) 2021/1781[2].

В съответствие с член 25а, параграф 2 от Визовия кодекс Комисията редовно извършваше оценка на сътрудничеството с Гамбия в областта на обратното приемане след влизането в сила на Решение за изпълнение (ЕС) 2021/1781 на Съвета. Въз основа на годишната оценка на сътрудничеството за 2020 г. Комисията стигна до заключението, че приложените мерки са неефективни, тъй като въпреки някои ограничени промени сътрудничеството в областта на обратното приемане остава недостатъчно.

Поради това на 9 ноември 2022 г., в съответствие с член 25а, параграф 5, буква б) от Визовия кодекс, Комисията прие предложение за решение за изпълнение на Съвета относно прилагането на увеличена визова такса от 120 EUR по отношение на гражданите на Гамбия. На 8 декември 2022 г. Съветът прие Решение за изпълнение (ЕС) 2022/2459[3].

В съответствие с член 25а, параграф 6 от Визовия кодекс Комисията непрекъснато оценява и докладва, въз основа на показателите, посочени в параграф 2 от същия член, дали може да се постигне съществено и трайно подобряване на сътрудничеството със съответната трета държава, и като взема предвид цялостните отношения на Съюза с тази трета държава, може да представи на Съвета предложение за отмяна или изменение на решенията за изпълнение, посочени в параграф 5 от същия член.

След влизането в сила на Решение за изпълнение (ЕС) 2022/2459 на Съвета в съответствие с член 25а, параграф 6 от Визовия кодекс Комисията продължи да оценява сътрудничеството на Гамбия в областта на обратното приемане, включително помощта,

---

[1] Регламент (ЕО) № 810/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. за създаване на Визов кодекс на Общността (Визов кодекс), ОВ L 243, 15.9.2009 г., стр. 1.

[2] Решение за изпълнение (ЕС) 2021/1781 на Съвета от 7 октомври 2021 г. за спиране на прилагането на някои разпоредби на Регламент (ЕО) № 810/2009 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на Гамбия.

[3] Решение за изпълнение (ЕС) 2022/2459 на Съвета от 8 декември 2022 г. за прилагане на увеличена визова такса по отношение на Гамбия

предоставена при установяването на самоличността на граждани на Гамбия, които пребивават незаконно на територията на държавите членки, навременното издаване на документи за пътуване и организирането на операции по връщане.

Комисията прецени, че след влизането в сила на Решение за изпълнение (ЕС) 2022/2459 на Съвета може да се установи значително и трайно подобряване на сътрудничеството в областта на обратното приемане при организирането на полети и операции за връщане.

Сътрудничеството с Гамбия в областта на обратното приемане обаче все още не е достатъчно по отношение на помощта, предоставяна при установяването на самоличността на граждани на Гамбия, които пребивават незаконно на територията на всички държави членки, и навременното издаване на документи за пътуване. Освен това капацитетът или честотата на чартърните полети следва да бъдат увеличени, за да се даде възможност за устойчиво намаляване на броя на лицата, които пребивават незаконно в държавите членки. Ето защо Комисията счита, че Решение за изпълнение (ЕС) 2021/1781 на Съвета следва да остане в сила.

Случаят на Гамбия

Необвързващото споразумение на ЕС за обратно приемане с Гамбия („Добри практики за установяване на самоличността и връщане“) влезе в сила на 16 ноември 2018 г.

След приемането на Решение за изпълнение (ЕС) 2021/1781 на Съвета Комисията и върховният представител засилиха ангажираността си с органите на Гамбия по отношение на сътрудничеството в областта на обратното приемане на всички равнища както в Брюксел, така и в Банджул, като същевременно продължиха да наблюдават сътрудничеството на Гамбия.

ЕС изтъкна отново необходимостта от възобновяване на сътрудничеството в областта на обработването на молбите за обратно приемане и на операциите по връщане въз основа на съществуващата договореност за обратно приемане, включително по време на срещите на високо равнище с Министерството на външните работи на Гамбия, както и по време на първото заседание на съвместната работна група в рамките на договореността на ЕС за обратно приемане, което се проведе през октомври 2022 г. Комисията подчерта необходимостта от възобновяване на сътрудничеството на всички етапи от процеса на обратно приемане, по-специално чрез реактивирането на обработването и готовността на посолствата на Гамбия да реагират спрямо всички държави членки, за да се постигне значителен и устойчив напредък.

Въпреки непрекъснатия ангажимент на ЕС за подобряване на равнището на сътрудничество от страна на Гамбия, такъв напредък не беше постигнат по всички стъпки на процедурата за обратно приемане.

Комисията и върховният представител продължиха да работят за засилено сътрудничество с органите на Гамбия и след приемането на Решение за изпълнение (ЕС) 2022/2459 на Съвета. Комисията повтори очакванията си по отношение на обработването на молбите за обратно приемане и постигането на стабилен темп на операциите по връщане въз основа на съществуващата договореност за обратно приемане, за да се намали съществуващото изоставане, включително по време на срещите на висши служители и второто заседание на съвместната работна група през март 2023 г.

Комисията призна редица стъпки, предприети от Гамбия, но посочи, че са необходими допълнителни усилия, за да се гарантира пълното прилагане на споразумението за

обратно приемане по отношение на всички държави членки, както и необходимостта да се надгражда върху текущите действия за постигане на траен и значителен напредък на всички етапи от процедурата за обратно приемане.

В края на 2022 г. и през 2023 г., в рамките на непрекъснатата оценка, извършвана от Комисията въз основа на данни и информация, предоставени от държавите членки, както и от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза, обсъжданията в съответните работни групи на Съвета и заседанията на експертните групи, както и на информацията, обменена с Гамбия по време на заседанията на съвместните работни групи, държавите членки докладваха за конструктивни стъпки, предприети от Гамбия. По-специално Гамбия предприе стъпки за улесняване на комуникацията чрез назначаването на координационно звено за обратно приемане, както и за гарантиране на продължаването на чартърните полети и навременното издаване на разрешителни за кацане. Тези стъпки доведоха до частични подобрения в оперативното сътрудничество за някои държави членки, включително по отношение на засилената реакция от страна на някои посолства на Гамбия, организирането на мисии за установяване на самоличността и издаването на документи за пътуване в рамките на срока, договорен в споразумението за обратно приемане. По този начин може да се постигне значително и трайно подобряване на сътрудничеството в областта на обратното приемане по отношение на организацията на полетите и операциите за връщане.

Сътрудничеството с Гамбия в областта на обратното приемане обаче все още не е достатъчно по отношение на помощта, предоставяна при идентифицирането на граждани на Гамбия, които пребивават незаконно на територията на държавите членки, навременното издаване на документи за пътуване и капацитета и честотата на чартърните полети, за да се даде възможност за устойчиво намаляване на броя на лицата, които пребивават незаконно в държавите членки.

Въз основа на гореизложеното Комисията предлага да се отмени Решение за изпълнение 2022/2459 на Съвета. Това означава, че стандартната такса от 80 EUR отново ще се прилага за гражданите на Гамбия.

При все това, тъй като сътрудничеството с Гамбия в областта на обратното приемане все още не е достатъчно по отношение на помощта, предоставяна при идентифицирането на граждани на Гамбия, които пребивават незаконно на територията на държавите членки, навременното издаване на документи за пътуване и капацитета и честотата на чартърните полети, за да се даде възможност за устойчиво намаляване на броя на лицата, които пребивават незаконно в държавите членки, Комисията счита че Решение за изпълнение (ЕС) 2021/1781 на Съвета следва да остане в сила.

Цялостни отношения на Съюза с Гамбия

След демократичния преход през 2017 г. ЕС предоставя последователна политическа и финансова подкрепа на Гамбия. ЕС продължава да подкрепя стабилизирането и консолидирането на демокрацията в страната, включително, наред с другото, конституционните реформи и реформите в сектора на сигурността.

Националната многогодишна индикативна програма, създадена от ЕС за периода 2021—2024 г. за подпомагане на Гамбия чрез Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество — Глобална Европа, разполага с финансов пакет от 119 милиона евро и обхваща 3 приоритетни области: насърчаване на доброто управление, зелената икономика за устойчив растеж и работни места и човешкото развитие.

Гамбия се ползва от безмитен и безквотен достъп до европейския пазар в рамките на режима „Всичко освен оръжие“. През 2019 г. беше подписано 6-годишно споразумение за партньорство в областта на рибарството между ЕС и Гамбия. Държавата е страна по Споразумението от Котону.

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката**

Предложеното решение е в съответствие с Визовия кодекс, с който се определят хармонизираните правила на общата визова политика, уреждащи реда и условията за издаване на визи за планиран престой на територията на държавите членки с продължителност не повече от 90 дни в рамките на всеки 180-дневен период. Предложеното решение се основава на мерките, които вече се прилагат от края на 2021 г. насам и 2022 г. по отношение на Гамбия съгласно Решение за изпълнение (ЕС) 2021/1781 на Съвета и Решение за изпълнение (ЕС) 2022/2459 на Съвета, и следователно е в съответствие с тях.

- **Съгласуваност с други политики на Съюза**

ЕС поддържа всеобхватен подход към миграцията и принудителното разселване, основан на споделени ценности и отговорности. В Новия пакт за миграцията и убежището се предвижда разработване и задълбочаване на съобразени с нуждите всеобхватни и балансирани партньорства за насърчаване на сътрудничеството по всички съответни аспекти:

– осигуряване на закрила за нуждаещите се и оказване на подкрепа на приемащите държави и общности;

– създаване на икономически възможности и справяне с първопричините за незаконната миграция и принудителното разселване;

– подкрепа за партньорите с цел укрепване на ръководството и управлението в областта на миграцията;

– насърчаване на сътрудничеството в областта на връщането и обратното приемане;

– развиване на законните пътища за миграция към Европа.

Сътрудничеството между държавите членки и трети държави в областта на обратното приемане на незаконно пребиваващи граждани на трети държави е важен елемент от тази политика. За да се укрепят тези всеобхватни партньорства и да се гарантира пълно сътрудничество от страна на трети държави, Европейският съвет призова ЕС да мобилизира всички налични инструменти, включително сътрудничеството за развитие, търговските или визовите мерки[4].

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

- **Правно основание**

Регламент (ЕО) № 810/2009 на Европейския Парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. за създаване на Визов кодекс на Общността (Визов кодекс), член 25а, параграф 6.

[4] EUCO 22/21 (точка 17).

- **Субсидиарност (при неизключителна компетентност)**

Не се прилага.

- **Пропорционалност**

Целта на предложената мярка е да се адаптират визовите мерки, като се отчитат наблюдаваните до момента усилия на Гамбия за подобряване на сътрудничеството ѝ в областта на обратното приемане на незаконно пребиваващи граждани на трети държави. Те са пропорционални на преследваната цел. Предложената мярка ще възстанови стандартната визова такса в размер на 80 EUR за гражданите на Гамбия. Остава незасегната възможността гражданите на Гамбия да кандидатстват и да получават визи.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Последващи оценки/проверки за пригодност на действащото законодателство**

Не се прилага.

- **Консултации със заинтересованите страни**

Не се прилага.

- **Събиране и използване на експертни становища**

Не се прилага.

- **Оценка на въздействието**

Не се прилага.

- **Пригодност и опростяване на законодателството**

Не се прилага.

- **Основни права**

С предложените мерки не се засяга възможността за кандидатстване и получаване на визи и следователно се зачитат основните права на кандидатите, по-специално зачитането на семейния живот.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Не се прилага.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Планове за изпълнение и механизъм за мониторинг, оценка и докладване**

Не се прилага.

- **Обяснителни документи (за директивите)**

Не се прилага.

- **Подробно разяснение на отделните разпоредби на предложението**

В *член 1* се постановява, че Решение за изпълнение (ЕС) 2022/2459 на Съвета от 8 декември 2022 г. за прилагане на увеличена визова такса по отношение на Гамбия се отменя. Това означава, че стандартната такса от 80 EUR, както е определена в член 16, параграф 1 от Визовия кодекс, отново ще се прилага за гражданите на Гамбия.

В *член 2* се съдържа списък на адресатите на предложеното решение, т.е. съответните държави членки.

2023/0345 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЪВЕТА

за отмяна на Решение за изпълнение (ЕС) 2022/2459 на Съвета за прилагане на увеличена визова такса по отношение на Гамбия

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 810/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. за създаване на Визов кодекс на Общността (Визов кодекс)[5], и по-специално член 25а, параграф 6 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

(1) Сътрудничеството с Гамбия в областта на обратното приемане беше оценено като недостатъчно съгласно член 25а, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 810/2009. Като се имат предвид предприетите от Комисията стъпки за подобряване на степента на сътрудничество и цялостните отношения на Съюза с Гамбия, беше счетено, че сътрудничеството на Гамбия със Съюза по въпросите на обратното приемане не е достатъчно и следователно е необходимо да се предприемат действия от страна на Съюза.

(2) С Решение за изпълнение (ЕС) 2021/1781[6] временно бе спряно прилагането на някои разпоредби на Регламент (ЕО) № 810/2009 по отношение на гражданите на Гамбия.

(3) Оценката на сътрудничеството с Гамбия в областта на обратното приемане след приемането на Решение за изпълнение (ЕС) 2021/1781 показа, че не са настъпили значителни подобрения, тъй като сътрудничеството в областта на установяването на самоличността, издаването на документи за пътуване и операциите по връщане продължава да бъде предизвикателство. Въпреки някои ограничени промени сътрудничеството в областта на обратното приемане остана недостатъчно и все още са необходими значителни и трайни подобрения. Поради това с Решение за изпълнение (ЕС) 2022/2459[7] беше въведена увеличена визова такса за гражданите на Гамбия.

(4) В продължаващата оценка на Комисията по отношение на сътрудничеството на Гамбия по въпросите на обратното приемане след влизането в сила на Решение за изпълнение (ЕС) 2022/2459 на Съвета се посочва, че се установява значително

---

5 ОВ L 243, 15.9.2009 г., стр. 1.

6 Решение за изпълнение (ЕС) 2021/1781 на Съвета от 7 октомври 2021 г. за спиране на прилагането на някои разпоредби на Регламент (ЕО) № 810/2009 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на Гамбия (ОВ L 360, 11.10.2021 г., стр. 124).

7 Решение за изпълнение (ЕС) 2022/2459 на Съвета от 8 декември 2022 г. за прилагане на увеличена визова такса по отношение на Гамбия (ОВ L 321, 15.12.2022 г., стр. 18).

и трайно подобряване на сътрудничеството в областта на обратното приемане при организирането на полети и операции за връщане. Поради това вече не е необходимо да се прилага увеличена визова такса за гражданите на Гамбия и Решение за изпълнение (ЕС) 2022/2459 следва да бъде отменено.

(5) В продължаващата оценка на Комисията по отношение на сътрудничеството на Гамбия по въпросите на обратното приемане също се посочва, че това сътрудничество продължава да не е достатъчно по отношение на помощта, предоставяна при идентифицирането на граждани на Гамбия, които пребивават незаконно на територията на държавите членки, навременното издаване на документи за пътуване и капацитета и честотата на чартърните полети, за да се даде възможност за устойчиво намаляване на броя на лицата, които пребивават незаконно в държавите членки. Ето защо Решение за изпълнение (ЕС) 2021/1781 на Съвета следва да остане в сила.

(6) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 22 относно позицията на Дания, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, Дания не участва в приемането на настоящото решение и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане. Доколкото настоящото решение представлява развитие на достиженията на правото от Шенген, в срок от шест месеца след вземането на решение от Съвета относно настоящото решение Дания взема решение, в съответствие с член 4 от посочения протокол, дали да го въведе в националното си право.

(7) Настоящото решение представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген, в които Ирландия не участва в съответствие с Решение 2002/192/ЕО на Съвета[8]; следователно Ирландия не участва в приемането на настоящото решение и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане.

(8) По отношение на Исландия и Норвегия настоящото решение представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Споразумението, сключено от Съвета на Европейския съюз и Република Исландия и Кралство Норвегия за асоциирането на последните в процеса на изпълнение, прилагане и развитие на достиженията на правото от Шенген[9], които попадат в областта, посочена в член 1, буква Б от Решение 1999/437/ЕО на Съвета[10].

(9) По отношение на Швейцария настоящото решение представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от

---

8 Решение № 2002/192/ЕО на Съвета от 28 февруари 2002 г. относно искането на Ирландия да участва в някои разпоредби от достиженията на правото от Шенген (ОВ L 64, 7.3.2002 г., стр. 20).

9 ОВ L 176, 10.7.1999 г., стр. 36.

10 Решение 1999/437/ЕО на Съвета от 17 май 1999 г. относно определени условия по прилагането на Споразумението между Европейския съюз и Република Исландия и Кралство Норвегия за асоцииране на тези две държави при изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген (ОВ L 176, 10.7.1999 г., стр. 31).

Шенген[11], които попадат в областта, посочена в член 1, буква Б от Решение 1999/437/ЕО, във връзка с член 3 от Решение 2008/146/ЕО на Съвета[12].

(10) По отношение на Лихтенщайн настоящото решение представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Протокола между Европейския съюз, Европейската общност, Конфедерация Швейцария и Княжество Лихтенщайн относно присъединяването на Княжество Лихтенщайн към Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген[13], които попадат в областта, посочена в член 1, буква Б от Решение 1999/437/ЕО, във връзка с член 3 от Решение 2011/350/ЕС на Съвета[14].

(11) Настоящото решение представлява акт, който се основава на достиженията на правото от Шенген или по друг начин е свързан с тях, по смисъла съответно на член 3, параграф 2 от Акта за присъединяване от 2003 г. и на член 4, параграф 2 от Акта за присъединяване от 2005 г.,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Решение за изпълнение (ЕС) 2022/2459 се отменя.

Член 2

Адресати на настоящото решение са: Кралство Белгия, Република България, Чешката република, Федерална република Германия, Република Естония, Република Гърция, Кралство Испания, Френската република, Република Хърватия, Италианската република, Република Кипър, Република Латвия, Република Литва, Великото херцогство Люксембург, Унгария, Република Малта, Кралство Нидерландия, Република Австрия, Република Полша, Португалската република, Румъния, Република Словения, Словашката република, Република Финландия и Кралство Швеция.

Съставено в Брюксел на […] година.

За Съвета
Председател

11 ОВ L 53, 27.2.2008 г., стр. 52.

12 Решение 2008/146/ЕО на Съвета от 28 януари 2008 г. за сключване от името на Европейската общност на Споразумение между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария за асоцииране на Конфедерация Швейцария към въвеждането, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген (ОВ L 53, 27.2.2008 г., стр. 1).

13 ОВ L 160, 18.6.2011 г., стр. 21.

14 Решение 2011/350/ЕС на Съвета от 7 март 2011 г. за сключване от името на Европейския съюз на Протокола между Европейския съюз, Европейската общност, Конфедерация Швейцария и Княжество Лихтенщайн относно присъединяването на Княжество Лихтенщайн към Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген, по отношение на премахването на проверките по вътрешните граници и движението на хора (ОВ L 160, 18.6.2011 г., стр. 19).